

Система туристичного знакування Львова

Львівська
міська
рада

Зміст

- 1 Хто потребує туристичного знакування?
- 2 Що є на сьогодні?
- 3 Якою повинна бути система знакування Львова?
- 4 З чого складається система знакування?
- 5 Типографіка та колірне вирішення
- 6 Таблиці з назвами вулиць та номерами будинків
- 7 Піктограми на позначення туристичних об'єктів
- 9 Вказівники на об'єкти туристичного інтересу
- 10 Картосхема міста
- 11 Інформаційні пілони
- 12 Знаки для автотуристів
- 13 Підсумок
- 14 Автори проекту

Хто потребує туристичного знакування?

Індивідуальні туристи з міст України

Приїжджають у місто залізницею, автобусом або власним транспортом, часто невеликими групами. Львів може бути як кінцевою метою їх подорожі, так і одним із пунктів туристичного маршруту. Потребують вичерпної інформації про місто.

Іноземні індивідуальні туристи

Потребують найбільше інформації про все, що стосується перебування у Львові: готелі, заклади харчування, об'єкти туристичного інтересу, об'єкти транспортної інфраструктури. Здебільшого не володіють українською мовою і мають труднощі у спілкуванні та орієнтації у місті.

Організовані групи людей, що приїжджають з міст України

Зацікавлені у якнайшвидшому та вичерпному ознайомленні з туристичними атракціями. Потребують інформації про розміщення об'єктів туристичного інтересу та об'єктів сервісу, швидкого знаходження шляху до них і можливості самостійно планувати маршрут.

Організовані туристичні групи, що приїжджають з-за кордону

Потребують глибшої інформації про об'єкти туристичного інтересу, об'єкти сервісу, магазини тощо.

Львів'яни та ті, хто потрапляє у місто внаслідок маятникової міграції

Потребують ширшої інформації про об'єкти та події у місті у доступній формі.

Що є на сьогодні?

До сьогодні ні в місті Львові, ні в Україні загалом не було створено жодної комплексної системи знакування середовища. Окремі елементи (туристичні карти, ідентифікаційні та орієнтаційні знаки) встановлені хаотично та безсистемно, без осмислення стратегії орієнтуван-

ня людини у середовищі та без аналізу його інформаційних властивостей. Носії навігаційної інформації в місті не відповідають вимогам читабельності, доступності, надійності, інформативності та естетичності.

Графічне та шрифтове вирішення знаків є непрофесійним, неадекватним до середовища, яке вони презентують, текстова інформація не перекладена і не транслітерована.

Сучасні пластикові таблички з підсвіткою є ненадійними, деякі з них нищатья одразу ж після встановлення.

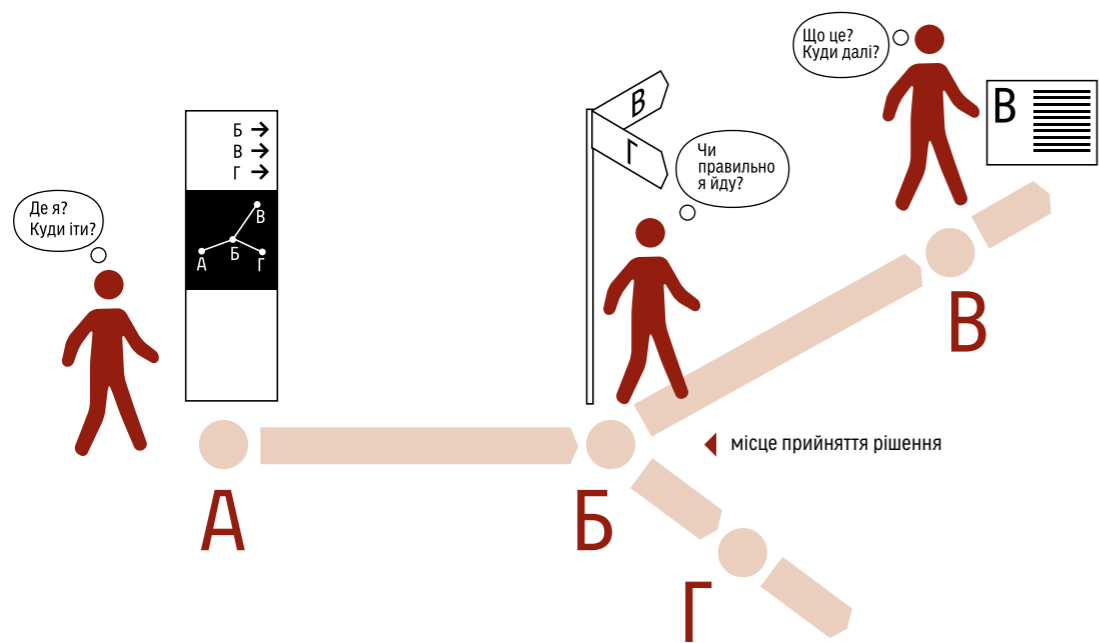
Туристичні схеми міста здебільшого нечитабельні, перевантажені неструктурованою і часто неактуальною інформацією.

Якою повинна бути система знакування Львова?

Зрозумілою	Відповідною	Вигідною
<p>Транслітерація написів</p> <p>Згідно зі статистичними дослідженнями центру туристичної інформації, співвідношення туристів з України та іноземних туристів складає, відповідно, 60 та 30 відсотків. Найбільша проблема, з якою стикаються іноземці у Львові, — це нерозуміння кириличної абетки. Тому обов'язковою умовою при розробці туристичного знакування в місті є транслітерування написів латинкою на всіх його елементах.</p>	<p>Читабельність</p> <p>Написи повинні швидко зчитуватись водіями, велосипедистами, людьми з вадами зору, людьми на інвалідних візочках, в умовах хмарної погоди, а також у сутінках та в темну пору доби.</p> <p>Неагресивність до міського середовища</p> <p>Багате та різноманітне архітектурне середовище Львова є найціннішим та найважливішим, що приваблює туристів з усього світу, отже, система знакування міста не повинна домінувати, дисонувати з ним. Усі елементи системи міського знакування повинні бути, з одного боку, неагресивними до середовища, але водночас конкурентоздатними до вивісок та зовнішньої реклами, що розташована на фасадах будинків та активно втручається у міське середовище.</p>	<p>Відповідність до світових норм знакування</p> <p>Всі елементи системи туристичного знакування міста, зокрема система піктограм, колірне вирішення знаків, переклад і транслітерація, повинні відповідати світовим нормам знакування, щоб закордонні туристи не були змушені витрачати час на її вивчення і розуміння.</p> <p>Довговічність</p> <p>Елементи системи туристичного знакування повинні бути стійкими до погодних умов, таких як перепади температури чи висока вологість, зручними в обслуговуванні, зокрема, легко митись, бути надійними та вандалостійкими.</p> <p>Економічність</p> <p>Вартість виготовлення елементів системи повинна бути невеликою, навіть при малих тиражах.</p>

Носії інформації є передовсім функціональними елементами міського середовища і повинні якнайдоступніше подавати людині саме ту інформацію, якої вона потребує, саме у той момент, коли вона її потребує

З чого складається система знакування Львова?

Орієнтаційні знаки

Карти, схеми, плани, розташовані у вузлових місцях. Дають людині змогу зорієнтуватись у середовищі та спланувати маршрут.

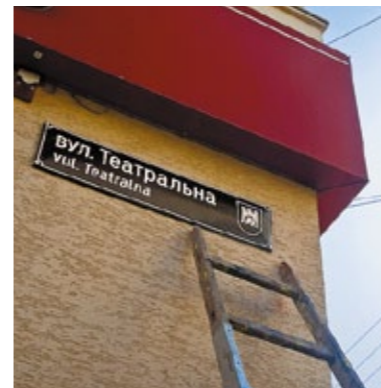
Знаки напрямку руху

Встановлені на відстані від об'єктів, здебільшого у місцях прийняття рішень. Повіdomляють про те, куди потрібно йти, дають людині можливість вибрати напрямок руху. Містять стрілки, назви об'єктів, піктограми.

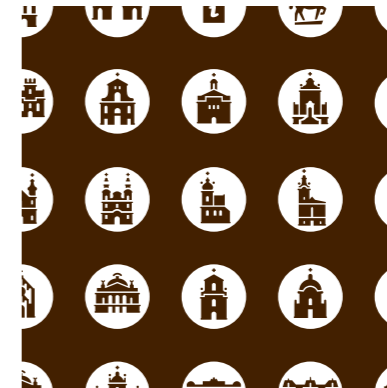
Ідентифікаційні знаки

Розміщені на об'єктах, підтверджують, що людина прийшла у бажане місце. Повіdomляють про те, чим саме є об'єкт. Найпоширеніші знаки такого типу — таблички з назвами вулиць, таблиці біля входу у громадські будівлі.

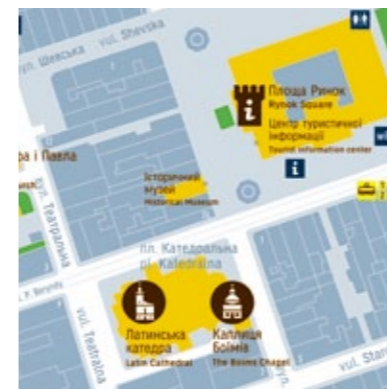
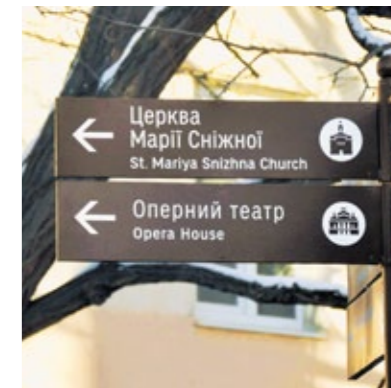
Таблиці з назвами вулиць та номерами будинків

Піктограми на позначення об'єктів туристичного інтересу

Вказівники для пішоходів

Схеми міста

Інформаційні пілони

Вказівники для автотуристів

А Б В Г Д Е Є Ж З И І Й К Л М Н

Типографіка та колірне вирішення

О П Р С Т У Ф Х Ц Ч Ш Щ Ю Я

а б в г д е є ж з и і й к л м н

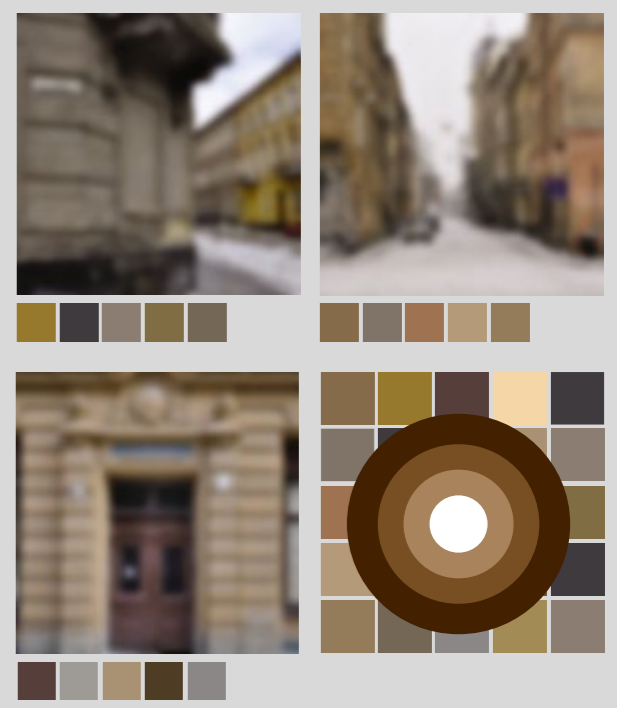
о п р с т у ф х ц ч ш щ ю я ь

1 2 3 4 5
6 7 8 9 0

Оскільки таблички мають органічно вписуватись в архітектурне середовище Львова, то й шрифт написів повинен базуватись на шрифтах кінця XIX – початку XX ст. У той час на львівських будинках було нанесено багато

шрифтової реклами, і саме на її основі був створений сучасний читабельний шрифт для використання у системі міського знакування.

На стінах будинків збереглося кілька десятків довоєнних номерів будинків із дуже характерними і красивими цифрами, на основі яких ми розробили цифри для сучасних номерів будинків.

Для максимальної читабельності написів важливо досягнути найбільшого контрасту тла знаку і напису. Але, оскільки вулиці Львова перенасичені яскравими вивісками та рекламою, а таблички повинні не дисонувати, а навпаки — поєднуватись із середовищем, для фону таблиць було вирішено використати домінуючий колір середовища (насичений темно-коричневий), що, водночас, узгоджується з європейськими нормами туристичного знакування.

Таблиці з назвами вулиць та номерами будинків

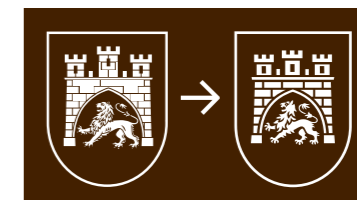
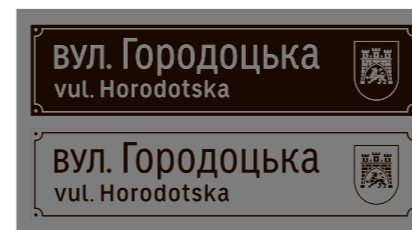
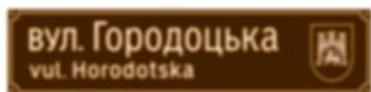

Напис залишається читабельним у сутніках та добре розпізнається людьми з вадами зору

Латинські літери запроєктовані так, що транслітерація добре розпізнається, незважаючи на менший розмір напису

Світлий напис на темному тлі залишається читабельним навіть у сутніках. Емалеве покриття міцне та довговічне

Герб міста адаптований для кращого сприйняття з відстані

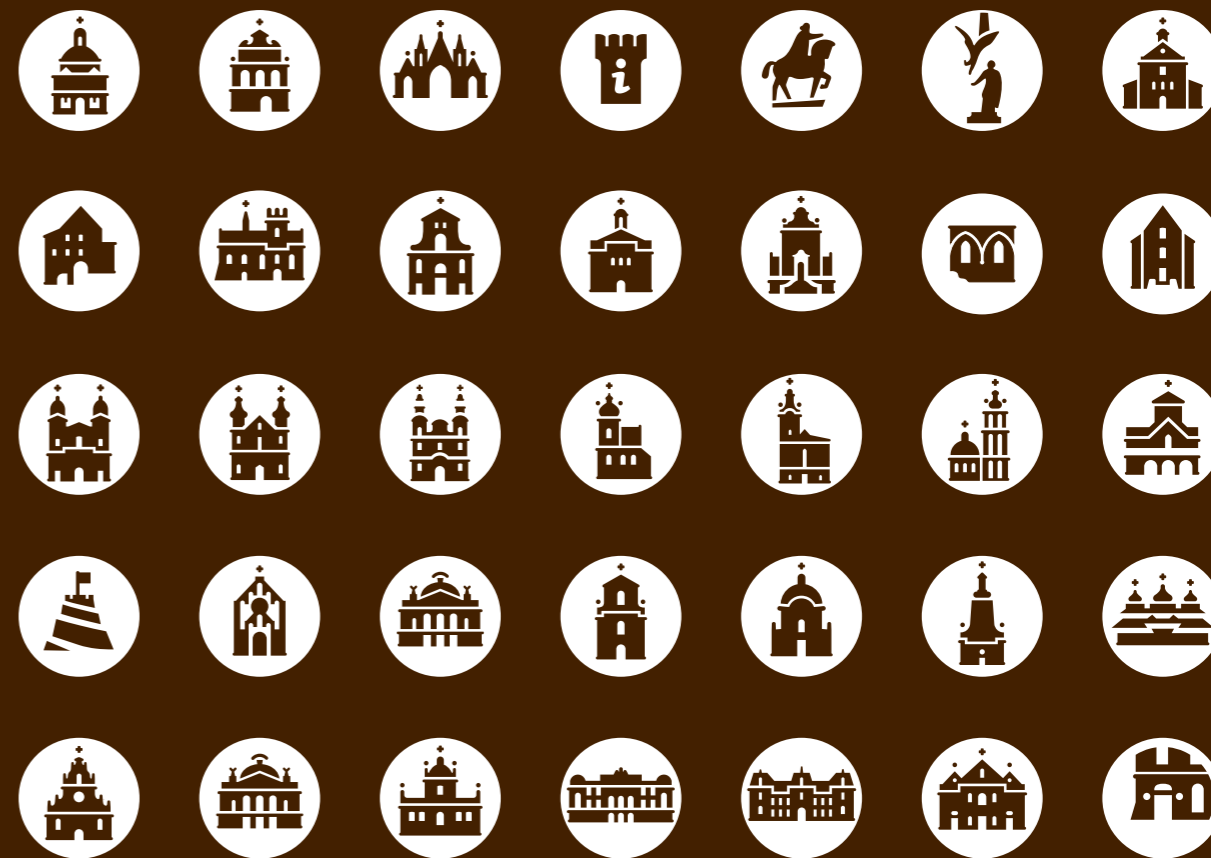

Піктограми на позначення туристичних об'єктів

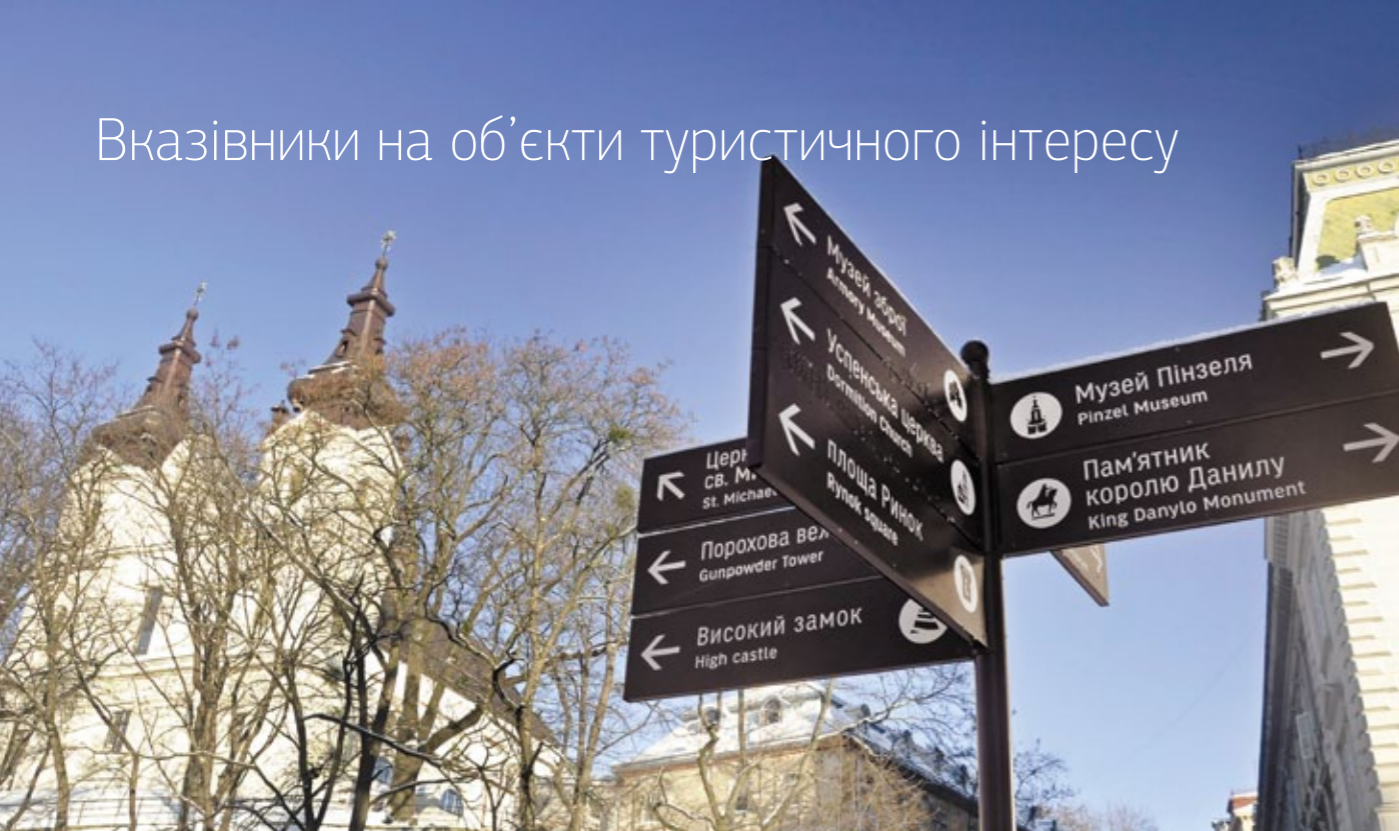

Оскільки більшість об'єктів туристичного інтересу у Львові мають характерний та впізнаваний силует, була розроблена система піктограм для їх позначення, що суттєво полегшує орієнтування в місті. У піктограмах досягнуто максимального рівня спрощення зображення об'єкту, при якому зберігається його однозначна впізнаваність. Піктограми однаково сприймаються на всіх елементах системи (на вказівнику, на туристичній схемі міста тощо), а об'єкт, зображений на піктограмі, успішно ідентифікується навіть при зменшенні самої піктограми до 8 мм у діаметрі.

Піктограми на позначення громадського транспорту та об'єктів сервісу

Вказівники на об'єкти туристичного інтересу

Вигляд вказівника базується на тих самих композиційних принципах, що й таблички з назвами вулиць. Незважаючи на фіксований розмір знаку, на ньому можна розташувати як дворядковий, так і однорядковий напис українською та англійською мовами, піктограму об'єкта та стрілку напрямку. Опора складається з основи, декоративних перехідників між ними, верхівки і рамок, до яких кріпиться таблиця вказівника. До однієї опори може бути прикріплено до 12 вказівників.

Завдяки колірному та конструктивному вирішенню, вказівники не дисонують з архітектурним середовищем міста і водночас залишаються помітними, а написи — чіткими та читабельними

Картосхема міста

Переважна більшість пам'яток архітектури знаходиться у невеликій за площею центральній частині міста. Крім цього, тут розміщена велика кількість музеїв, театрів, інших туристичних атракцій, повне представлення яких на туристичних картах часто буває неможливим.

Щоб вирішити цю проблему, розроблені детальна під-основа та принципи позначення на ній об'єктів туристичного інтересу. Для використання у системі туристичного знакування розроблена картосхема:

універсальна

картосхема передбачає можливість позначати на ній будь-яку тематичну чи загальну інформацію;

масштабована

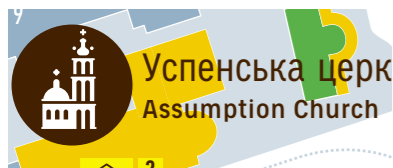
картосхема може бути відтворена у різних масштабах — від великих інформаційних пілонів до невеликих туристичних путівників;

зрозуміла

картосхема залишається читабельною у великих та малих масштабах.

Уся текстова інформація на картосхемі транслітерована або перекладена англійською мовою

Графічне та колірне вирішення картосхеми дає змогу швидко ідентифікувати необхідну групу об'єктів:

основні об'єкти туристичного інтересу

музеї, театри та інші туристичні атракції

мережа громадського транспорту, об'єкти невідкладної допомоги та сервісу

а також тротуари, пішохідні переходи, сходи, назви вулиць, номери будинків, парки, напрямки до залізничного та автовокзалу, номери міжнародних трас.

Інформаційні пілони

пл. генерала Григоренка
pl. generala Hryhorenka

↑ Собор св. Юра
St. George Cathedral

Залізничний вокзал
Central Railway station

Львівська політехніка
Lviv Polytechnic University

Органний зал
Organ Hall

↙ Львівський університет
Lviv University

⚠️ Небезпека для здоров'я людини. Підприємство працює. Не рекомендується їсти їжу з цього підприємства.

ℹ️ Після в'їзду в місто необхідно пройти через пункт контролю. Якщо ви в'їждете в місто з території України, вам необхідно пройти через пункт контролю. Якщо ви в'їждете в місто з території Польщі, вам необхідно пройти через пункт контролю.

Logo of the Lviv Regional Council and other partners.

→ Ви тут
You are here

Найбільша кількість об'єктів туристичного інтересу зосереджена у невеликій центральній частині міста. Для їх повного представлення створені двосторонні інформаційні пілони з картосхемою частини міста, на якій зазначено місце перебування людини та вказано напрямки до основних об'єктів.

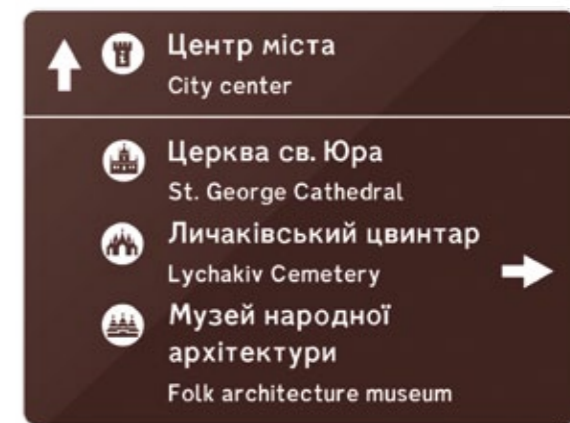
Знаки для автотуристів

Для туристів, котрі подорожують автомобілем, розроблена серія вказівних дорожніх знаків на об'єкти туристичного інтересу. Враховуючи те, що основна кількість таких об'єктів знаходиться у центральній частині міста, на вказівниках не доцільно відображати кожен із них, достатньо задати напрямком до центру міста.

Крім центру, вказівники направляють автотуристів до собору св. Юра, Личаківського цвинтаря та Музею народної архітектури.

Вигляд вказівників розроблений відповідно до державного стандарту ДСТУ 4100-2002 «Дорожні знаки», але містить кілька нововведень: використано коричневе тло, кожен напис доповнено піктограмою об'єкта.

Підсумок

У рамках проекту «Створення туристично-інформаційної інфраструктури у Львові» *вперше в Україні* розроблені:

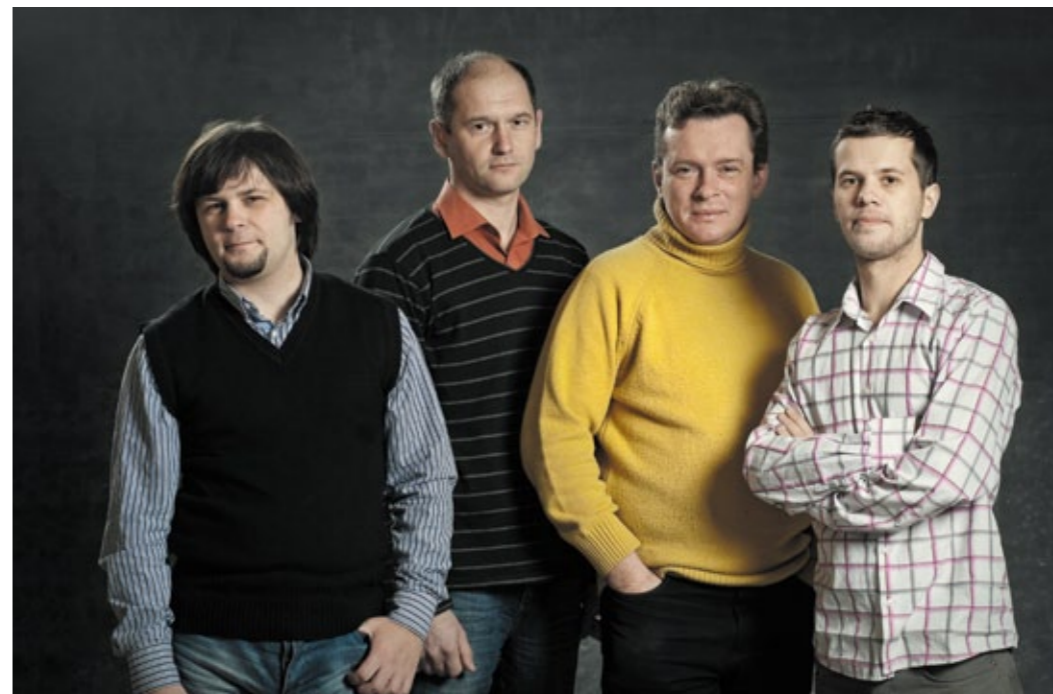
- Цілісна та обґрунтована система міського знакування. Проектування системи туристичного знакування здійснюється на перетині кількох наук: містобудування, архітектури, історії, графічного дизайну, дизайну елементів міського середовища, інформаційного дизайну, туризму. Розроблена методологія проектування інформаційно-орієнтаційних систем, визначені способи візуалізації інформації, що максимально задовольняють потреби туристів і є незмінними на всіх видах носіїв.
- Унікальне графічне вирішення без використання жодних сторонніх розробок. Усі елементи системи (шрифти, картосхеми, піктограми та ін.) запроєктовані спеціально для системи туристичного знакування Львова. У розробці не використано жодних елементів, на які б могли поширюватись авторські права сторонніх осіб чи організацій. Усі права на використання елементів дизайну належать Львівській міській раді.
- Універсальна, читабельна векторна картосхема міста. Основною проблемою існуючих карт міста, картосхем, топографічних планів є нечитабельність при нанесенні великої кількості різномірної інформації. Вперше в Україні розроблена картосхема міста на засадах інформаційного дизайну. Вся інформація на ній чітко структурована, запропоновані оптимальні способи її візуалізації, що дає змогу наносити ве-

лики об'єми інформації, транслітуючи всі топоніми та текстові елементи, зі збереженням читабельності. Картосхема покриває територію історичного ареалу Львова, будинки та квартали відображені на основі супутникової фотозйомки. Картосхема є векторною, що передбачає можливість відображення у будь-яких масштабах, і має два рівні деталізації.

- Система піктограм для об'єктів туристичного інтересу. Для швидкої ідентифікації найважливіших об'єктів туристичного зацікавлення розроблено 40 піктограм. Основною особливістю є те, що кожна з них зберігає впізнаваність як на великій відстані (що дає можливість ефективно використовувати їх на вказівниках), так і при зменшенні до 8 мм у діаметрі (що необхідно для кишенькових туристичних схем міста чи путівників).
- Серія дорожніх вказівних знаків індивідуального проектування на об'єкти туристичного інтересу. У результаті роботи над проектом було створено два унікальні накреслення шрифту, кожен з яких містить повний набір літер латинської та кириличної абетки, 2 картосхеми міста, 60 піктограм, 4 тематичні картосхеми у двох масштабах, розроблено дизайн та конструктивне вирішення 4 типів носіїв інформації, принципи встановлення елементів системи, виготовлено понад 20 прототипів та тестових взірців, запроєктовано таблички з назвами 170 вулиць та 400 вказівників на об'єкти туристичного зацікавлення.

Робота над проектом тривала 2 роки.

Автори проекту

Дизайнер, арт-директор
Петро Нагірний

Дизайнер шрифту
Юрій Крукевич

Дизайнер картосхем
Михайло Царик

Дизайнер піктограм
Сашко Топольницький

Куратор проекту — завідувач кафедри графічного дизайну ЛНАМ **Василь Косів**, координатор проекту — **Оля Плеса**, помічник координатора — **Оксана Яблонська**.
Автори висловлюють вдячність за допомогу та підтримку Олексію Побурку, Наталі Петрик, Олені Голишевій, Надії Луців та Катерині Стельмах, Михайлу Тітаренку, Юрію Кутному, Олександрові Новіцькому, кафедрі графічного дизайну Львівської національної академії мистецтв, а також всім, хто долучився до створення та реалізації проекту.

Центр
туристичної
інформації

м. Львів, площа Ринок, 1
Центр туристичної
інформації

Львівська
міська
рада

тел./факс: (0322) 54 60 79
e-mail: tic@city-adm.lviv.ua
www.touristinfo.lviv.ua

neighbourhood
PROGRAMME
PL-BY-UA

Це видання розроблено за фінансової підтримки Європейського Союзу в рамках проекту «Створення інформаційно-туристичної інфраструктури у м. Львові» програми добросусідства INTERREG IIIA/TACIS CBS Польща — Україна — Білорусь